

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 3/1989-90 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till

- 1) landskapslag om Ålands sjömansskola,
- 2) landskapslag angående ändring av 1 § landskapslagen om studiesociala förmåner för elever i yrkesutbildningsanstalter och gymnasiet, samt
- 3) landskapslag angående ändring av 1 § landskapslagen om finansiering av yrkesutbildningsanstalter.

Landstinget har den 24 november 1989 inbegärt kulturutskottets yttrande över nämnda framställning. Utskottet, som i ärendet hört rektorn vid Ålands sjömansskola Olav Remmer, yrkesutbildningsinspektören Gösta Helander samt lagberedningssekreteraren Michael Patrickson, får i anledning härav anföra följande.

Landskapsstyrelsens framställning innehåller förslag till en helt ny lag om Ålands sjömansskola som skulle ersätta den gällande landskapslagen om Ålands sjömansskola (11/68). Den nuvarande landskapsförordningen om Ålands sjömansskola upphävs och ersätts förutom av stadganden i lagen av ett reglemente för sjömansskolan. Reglementet fastställs av landskapsstyrelsen och kan vid behov ändras i enlighet med utvecklingens krav.

Kulturutskottet har i stort sett omfattat landskapsstyrelsens lagförslag. Vissa ändringar, till vilka utskottet återkommer i detaljmotiveringen, föreslås dock. Utskottet har även uppmärksammat att i den allmänna motiveringen har landskapslagen om Ålands sjömansskola (11/68) och i 25 § i den föreslagna landskapslagen om Ålands sjömansskola har landskapsförordningen om Ålands sjömansskola (76/79) fått fel nummerhänvisning.

Detaljmotivering

L a n d s k a p s l a g e n o m Å l a n d s s j ö m a n s s k o l a

1 §. Utskottet anser att det i lagen, på samma sätt som i landskapslagen om Ålands

yrkesskola, bör ingå en bestämmelse som möjliggör att det i undervisningen ingår olika former av service- och arbetsverksamhet.

3 §. Ordföranden Barbro Sundback anser att 2 mom. bör utformas så att direktionen skulle bestå av minst åtta medlemmar. Av dessa skulle hälften väljas bland personer som företräder arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna inom sjöfartsnäringen. Detta skulle enligt ordföranden Sundback leda till större flexibilitet och effektivitet.

5 §. Utskottet anser att personlig ersättare för direktionsmedlem skall inkallas i första hand vid förhinder för direktionsmedlem.

8 §. Utskottet anser att endast de lärare som har minst åtta veckotimmars undervisningsskyldighet skall ingå i lärarkollegiet på samma sätt som gällt tidigare och som gäller t.ex. i Ålands tekniska läroverk, Ålands lantmannaskola och Ålands yrkesskola. Övriga lärare bör dock ha rätt att närvara och yttra sig vid kollegiets möten.

9 §. Med beaktande av betygssystemens utveckling föreslår utskottet att ordet "vitsord" för eleverna ersätts med ordet "elevbedömning". Ordet bedömning ger även möjlighet till verbal beskrivning av elevernas prestationer.

12 §. Ordet "utbildningslinje" är ett samlande begrepp för olika utbildningsvägar inom den grundläggande yrkesutbildningen. Samma begrepp används i landskapslagen om Ålands yrkesskola och i landskapslagen om sysselsättningsfrämjande utbildning.

16 §. Utskottet föreslår att skolans elevförening skall verka i samråd med lärarkollegiet och under dess tillsyn. Att föreningen verkar under kollegiets tillsyn innebär främst att lärarna skall ha möjlighet att överblicka den verksamhet som försiggår inom skolområdet. De föreslagna stadgandena följer bestämmelserna i övriga lagar inom utbildningsområdet.

20 §. Rättelse av språklig karaktär.

25 §. Utskottet har i förtydligande syfte intagit en bestämmelse om när direktion för första gången skall tillsättas enligt lagen.

Med hänvisning till det anförda får utskottet värdsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga det i framställningen ingående första lagförslaget i följande lydelse:

L a n d s k a p s l a g
om Ålands sjömansskola

(Ingressen lika som i framställningen).

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Vid Ålands sjömansskola ges grundläggande yrkesutbildning för arbete inom sjöfartsnäringen. Dessutom kan vid skolan ordnas vidareutbildning och fortbildning samt kursverksamhet. Vid skolan kan också anordnas service- och arbetsverksamhet som ansluter till utbildningen.

2 §

(Lika som i framställningen).

2 kap.

Förvaltning

3 - 4 §§

(Lika som i framställningen).

5 §

Direktionen är beslutför då ordföranden eller viceordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Är personlig ersättare för direktionsmedlem förhindrad att delta får annan ersättare inkallas.

(2 mom. lika som i framställningen).

6 - 7 §§

(Lika som i framställningen).

8 §

Till lärarkollegiet hör rektor och de lärare som har minst åtta veckotimmars undervisningsskyldighet vid skolan. Övriga lärare har rätt att närvara och yttra sig vid kollegiets sammanträden.

(2 mom. lika som i framställningen).

9 §

Lärarkollegiet skall

- 1) uppgöra förslag till ordningsstadga för skolan,
- 2) utföra elevbedömning,
- 3) yttra sig över förslag till arbetsordning, läsordning och timfördelningsplan mellan lärarna,
- 4) avgöra disciplinära ärenden samt vid behov göra framställning till direktion om elevs skiljande från skolan,
- 5) avge yttranden i frågor som hänskjutits till kollegiet och göra de framställningar som kollegiet finner behövliga för att främja undervisningen, samt
- 6) behandla de övriga ärenden som ankommer på lärarkollegiet.

10-11 §§

(Lika som i framställningen).

3 kap.

Undervisning

12-14 §§

(Lika som i framställningen).

4 kap.

Elever

15 §

(Lika som i framställningen).

16 §

Vid sjömansskolan bildar eleverna en elevförening som verkar i samråd med lärarkollegiet och under dess tillsyn.

17 §

(Lika som i framställningen).

5 kap.

Personal

18-19 §§

(Lika som i framställningen).

20 §

Tjänst lediganslås av direktionen att sökas inom en tid av minst 14 och högst 30 dagar. Direktionen avger utlåtande över sökandena, vilket tillsammans med ansökningshandlingarna tillställs landskapsstyrelsen. Tjänsteman utnämns av landskapsstyrelsen.

Timlärare och övriga tillfälliga tjänstemän förordnas efter det att direktionen hörts.

Direktionen anställer och avskedar personal i privaträttsligt anställningsförhållande.

Vikarie kan i brådskande fall förordnas av rektor för högst en månads tjänstgöring.

21-22 §§

(Lika som i framställningen).

6 kap.

Särskilda bestämmelser

23-24 §§

(Lika som i framställningen).

25 §

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1990. Genom denna lag upphävs landskapslagen den 4 april 1968 om Ålands sjömansskola (11/68) samt landskapsförordning den 27 november 1979 om Ålands sjömansskola (76/79).

Direktion enligt bestämmelserna i 3 § utses första gången från och med den 1 januari 1992.

Utskottet föreslår vidare

att det i framställningen ingående
andra lagförslaget måtte antagas oför-
ändrat samt

att det i framställningen ingående
tredje lagförslaget måtte antagas med
följande ändring:

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 1 § landskapslagen om finansiering av yrkesutbildningsanstal-
ter

(Ingressen lika som i framställningen).

1 §

Denna lag tillämpas beträffande fördelningen av kostnaderna för de av landska-
pet upprätthållna yrkesutbildningsanstalter som avses i landskapslagen om Ålands
lantmannaskola (45/87), landskapslagen om Ålands husmodersskola med 6 månaders
husmoderskurs (23/63), landskapslagen om läroanstalter för hemslöjd i landskapet
Åland (13/43), landskapslagen om Ålands yrkesskola (/), landskapslagen om
Ålands sjömansskola (/), landskapslagen om Ålands sjöfartsläroverk (49/77),
landskapslagen om Ålands tekniska läroverk (64/88), landskapslagen om Ålands
handelsläroverk (37/75) och landskapslagen om Ålands hotell- och restaurangskola
(93/79).

(Ikraftträdelsebestämmelsen lika som i framställningen).

Mariehamn den 7 december 1989

På kulturutskottets vägnar:

Barbro Sundback
ordförande

Carina Strand
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sundback, viceordfö-
randen Nordberg samt ledamöterna Fagerholm, Lindeman och Öberg.